

**Lietuvių kalbos ir literatūros olimpiada
Lietuvos ir užsienio lietuviškų mokyklų
mokiniam**

2020 m.

9–10 klasės

Rajono (miesto) etapas

Užduočių atlikimo laikas – 2 val.

dalyvio kodas

Vertinimas:

I UŽDUOTIS

Perskaitykite pateiktas tekstų ištraukas ir atsakykite į klausimus.

- Naktį prieš jo žuvimą sapnavau, kad žemė juoda, nors tais metais sniego buvo daug. Sapnavau tris akmenis. Ant vieno baltas sniego lopinėlis, o kiti du juodi. Aš padariau Antanėliui valgyt ir papasakojau, ką sapnavau. Jis pasakė: „Tai mane apsups, užmuš“. Šitaip ir buvo. Sesers vyras Antanėlis ir vyras – abu žuvo. O tas baltas lopinėlis ant akmens – matyt, aš, nes likau gyva.*
- Neatlaikia akmenėliai,
Nei girias medeliai,
O mes turiam atlaikyti,
Tėvelių sūneliai.*
- Seniai, jau labai seniai biesiokas kiekvieną dieną ėjęs per Žemaitiją į Karklę žmonių gundyti. Kelias buvo labai prastas, ir jis, tankiai eidamas, vis įklimpdavęs. Tada jis sugalvojo padaryti kelią. Jis žinojo, kad Žemaičiuose yra labai daug akmenų. Todėl, kiekvieną dieną beeidamas, prisikraudavo pilnas kišenes tų akmenų ir, atėjęs į Dargužius, juos išbarstydavo. Kai jau tų akmenų užteko, jis pradėjo kišenėmis žvyrą nešti. Kai jau ir to prinešė, jis ėmė myniot akmenis, ir kelias buvo padarytas. Žmonės patys girdėdavo, kaip jis naktimis akmenis myniojo.*

1. Kokių tekstų ištraukos čia pateiktos? Nurodykite žanrus.

Vertinimas

2. Pateiktus tekstus sieja akmuo įvaizdis. Kokiomis reikšmėmis akmuo pasižymi lietuvių tautosakoje, mitologijoje?

3. Akmenės rajono Paragių kaime yra Lazdynų Pelėdos tėviškė – istorinė dvaro sodyba, kurioje yra ir Lazdynų Pelėdos laikus menantis akmeninis stalas. Kas buvo Lazdynų Pelėda? Ką žinote apie Lazdynų Pelėdos kūrybą?

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas),
2 (atsakymas teisingas)

Suma:

II UŽDUOTIS

Toliau pateikti sakiniai iš lietuvių literatūros:

1. *Apsisukdami traukia ir traukia per dantį, kol žmogui bendras darbas už pragarą nemielesnis palieka* (R. Granauskas).
2. *Bet kai Ėtmė sukando dantis, kai valdžios vyrai ją mėgino apklausinėti, taip ir liko* (I. Simonaitytė).
3. *Egi va šis, visai padorus žmogelis buvo, tylus, ramus, o leisk – ir jis dantis parodys* (A. Vienuolis).
4. *Petras ėjo rimtai, nes neturėjo mados rodyti dantis su mergomis* (Žemaitė).
5. *Spoksojo Šešelga į Girdvainį negalėdamas atsikelti nuo žemės ir nulaikyti danties ant danties* (K. Boruta).
6. *Vaitas jau seniai griežia ant jo dantį ir įskųstų ponui kaip netinkamą gaspadorių* (V. Mykolaitis-Putinas).

Atsakykite į klausimus:

1. Raskite frazeologizmus, kuriuos sieja tas pats žodis, ir paaiškinkite, ką jie šiuose sakiniuose reiškia.

Vertinimas

2. Iš pateiktų sakinių išrinkite neasmenuojamąsias veiksmažodžio formas ir jas gramatiškai apibūdinkite.

3. Pateiktuose sakiniuose raskite pavartotą parodomąjį įvardį ir jį parašykite. Sugalvokite ir parašykite dar vieną parodomąjį įvardį (vardininko linksniu), kuris būtų dviskiemenis žodis.

4. Radę sakiniuose vartojamus bendrinius daiktavardžius, kurių vienskaitos vardininko forma yra daugiaskiemenis žodis, sukirčiuokite jų vienskaitos vardininko formą ir nurodykite jų kirčiuotę.

5. Iš pateikto sakinio frazės (kurioje visi žodžiai yra kirčiuoti) *kai valdžios vyrai ją mėgino apklausinėti* išrinkite trumpuosius skiemenis ir pabraukite tuos, kurie yra kirčiuoti.

6. Iš pateiktų sakinių išrašykite dvi tekste vartojamas asmenuojamųjų veiksmažodžių formas, kurių pamatinio žodžio bendratyje yra rašomos nosinės raidės.

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas), 2 (atsakymas teisingas)

Suma:

III UŽDUOTIS

Perskaitykite pateiktas ištraukas ir nurodykite, kokius autorius (A) ir jų parašytus kūrinis (B) jos charakterizuoja.

1. A. 1841–1843 m. mokėsi Anykščių pradžios mokykloje lenkų kalba, o 1845–1848 m. žiemomis lankė Anykščių rusišką pradžios mokyklą, kur spėjo pasižymėti gabumais, ypač matematikos. 1876 m. rugpjūčio 25 d. laiške H. Weberiui tai prisimindamas rašė: Vaikščiodamas mokslinychion, ką tik tai nuo mokytojų ar rusiškai, ar lenkiškai girdėdavau, arba patsai po knygas skaitydavau, vis tai savo tėveliams potam lietuviškai apsakindėdavau.

Vertinimas

B. Sugretindamas praeities ir dabarties, būtajį ir esamąjį laikus, autorius įkūnija ir savo ideologines nuostatas: jis parodo, kad „aukso amžius“ yra prarastas, dabartis žadina vien disharmonijos pojūtį.

2. A. Pozityvizmo iškelti „organiško darbo“ ir „pagrindų kūrimo“ šūkiei vertė atsigręžti į mases, imtis skatinti jų organišką vystymąsi, implikuojantį jau ne unijinę hierarchiškąją, o tautines demokratiškąsias – lenkiškąją ir lietuviškąją – savimones. Ši lietuvių kultūros asmenybė iki pat savo gyvenimo galo kryptingai ir nuosekliai vykdė pozityvizmo programą: tai kvietimas ne į ginkluotą kovą, o į darbą, kad lietuvių tauta sustiprėtų ekonomiškai; pilietinių teisių reikalavimas.

B. Eilėraštyje pinasi romantinis jauno entuziasto idealisto ir pozityvistinis doro, darbštaus, atkakliai tikslo siekiančio žmogaus paveikslas. Paskutinėje strofoje kuriamas romantinis jaunystės nemirtingumo, gyvybinės energijos neišsenkamumo ir amžino atgimimo mitas. Jaunystė, draugystė ir darbas įveikia nuovargį, nerimą, liūdesį. Tokia optimistinė lietuvių kultūros atgimimo programa.

3. A. Asmeniškai nacių žudynių, ilgo slapstymosi dvasinė patirtis ir beveik stebuklingas išsigelbėjimas buvo nulėmę tvirtą šio rašytojo atsakomybės ir įsipareigojimo nuostatą – kalbėti už tūkstančius sušaudytų ir apie juos.

B. Romano veikėjai vaizduojami dvigubos optikos kaitoje: gatvėje prie aukštos sienos jie yra maži, bejėgiai silpni vaikai, kuriems vokiečių sargybiniai tokie pat baisūs, kaip Guliverio matyti milžinai su dalgiais; tačiau vaikai vos telpa savo slėptuvėje, neužtekdami vietos sėdėti, dažniausiai guli susiglaudę, remdamiesi į sienas, o berniukas nuolat nusibrozdina petį, nes jis yra per didelis kriptomai, kuri skirta vienam kūnui. Šis iškreiptų proporcijų vaizdas metaforiškai išreiškia pačią karo metų vaikystės esmę: tai laikas, kai vaikai per anksti užauga – mergaitė išmoksta žaisti mirties pavojuje, o berniukas prisiima tėvo vaidmenį. Tačiau romanas vis tiek teigia, kad net menkinančiomis sąlygomis dvasia gali būti didelė, prauganti pati save, jeigu žmonėms pavyksta sukurti tikrus tarpasmeninius ryšius ir neprarasti gebėjimo pasinerti į svajonės ar literatūrinės vaizduotės gelmę.

Vertinimas: už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas.

Suma:

IV UŽDUOTIS

*Numirę skulptoriai, auksakaliai ir mūrininkai
šimtmečius pristabdo
senovinėj aikštėj – per vidurį
šiaurietiškos šviesos beribio kupolo...
Baudžiauninkai tėvai ir broliai –
Jokimas ir Simonas, ir Andrius klūpo
viršum karališkų karstų
ir pajuodavusio bažnytinio sidabro...*

*Didybė. Kolonados. Klounados nišose –
šventuosius ir apaštalus
aplimpa dulkės ir balandžiai,
apsupa prožektorių naktiniai nimbai...
Ir ji išlieka – vientisa ir saulėta
baltumui, erdvei, amžinybei
kaip mušanti varpais senamiesčio širdis,
sujungusi gatves ir pastatus...*

Judita Vaičiūnaitė, Katedra

Atsakykite į klausimus:

1. Vienaskaitos vardininku parašykite eilėraštyje pavartotus priesaginius būdvardžius, kurie padaryti iš daiktavardžių, ir nurodykite jų pamatinius žodžius. Kurie pamatiniai žodžiai yra skoliniai?

Vertinimas

2. Iš žodžių junginio *pajuodavusio bažnytinio sidabro* išrašykite kietuosius priebalsius (pasikartojančių priebalsių nerašykite).

3. Raskite eilėraštyje pavartotus bent du sudurtinius daiktavardžius ir parašę juos vienaskaitos vardininku nurodykite, iš kokių kalbos dalių jie yra sudaryti.

4. Raskite eilėraštyje pavartotą nelietuviškos kilmės dvibalsį ir jį parašykite. Kokiuose žodžiuose pasitaiko nelietuviškos kilmės dvibalsių?

5. Koku skyrybos ženklu šiame eilėraštyje dažniausiai baigiami sakiniai? Ką tekstų autoriai nori išreikšti, kai sakinio pabaigoje rašo šį skyrybos ženklą?

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas), 2 (atsakymas teisingas)

Suma:

V UŽDUOTIS

Atsakykite į klausimus:

1. Kuris iš nurodytų autorių rašė hegzametru?
 - a) Antanas Baranauskas
 - b) Kristijonas Donelaitis
 - c) Salomėja Nėris
2. Kuris iš nurodytų poetų yra eilėraščio „Lietuva brangi“ autorius?
 - a) Maironis
 - b) Vincas Kudirka
 - c) Justinas Marcinkevičius
3. Kuris iš šių lietuvių rašytojų buvo ir istorinių kūrinių autorius?
 - a) Antanas Strazdas
 - b) Motiejus Valančius
 - c) Kazys Boruta

Vertinimas

Vertinimas: už kiekvieną teisingą atsakymą **1** taškas.

Suma:

VI UŽDUOTIS

Atsakykite į klausimus:

1. Parašykite bent dvi mirusias baltų gentis, kurios buvo pavergtos vokiečių ir vėliau sulatvėjo.
2. Kokioms baltų genties sritys yra *Varmė, Notanga, Pamedė*? Nurodykite bent vieną (iš dviejų) indoeuropiečių kalbų šeimą, iš kurios pateko daugiausiai skolinių į šią baltų genties kalbą.
3. Pagal ką aukštaičių tarmė skirstoma į patarmes?
4. Parašykite, kaip vadinama toliau sakiniuose pabraukta veiksmažodžio forma:
Vaikai, eikit gultų. Jam liepė eit malkų kapotų.
Parašykite bent vieną rytų aukštaičių patarmę, kurioje ši forma vartota XX a.
5. Kokioje valstybėje yra Zietela? Kuo lietuvių tarmių tyrėjams įdomi Zietelos šnekta?

Vertinimas

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas), 2 (atsakymas teisingas)

Suma:

VII UŽDUOTIS

Perskaitykite teksto ištrauką ir atsakykite į klausimus.

Geroji Fėja, nors Tamsta prabilai žemiška kalba, bet man Tamsta pasilikai savo fėjiškos prigimties, kuri mums čia labiausiai brangi. Tamstos laišakai man buvo ir pasilieka didžiausia paguoda tame devintame rate, kuriam esu įmestas.

Iš buvusio Lietuvos diplomato, sovietų lagerio kalinio Petro Klimo laiško, 1947 sausio 1 d., Čeliabinskas.

Atsakykite į klausimus:

1. Plačiau pakomentuokite laiške minimą „devintojo rato“ įvaizdį, nurodykite, kokia šio įvaizdžio kilmė.

Vertinimas

2. Nurodykite bent vieną autorių ir jo kūrinį, kurio tema susijusi su lietuvių gyvenimu sovietinėje tremtyje ar lageriuose.

3. Kuris iš šių rašytojų buvo Lietuvos partizanas:

- a) Bronius Krivickas
- b) Balys Sruoga
- c) Vincas Mykolaitis-Putinas

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas), 2 (atsakymas teisingas)

Suma:

VIII UŽDUOTIS**Atsakykite į klausimus:**

1. Šis žmogus, gimęs Žemaitijoje, gyveno XIX a., buvo mokytojas ir tyrė lietuvių kalbą. Rusų kalba yra parašęs lietuvių kalbos gramatiką, kurioje pirmasis pavartojo terminus galūnė, skiemuo, nors gramatika ir nebuvo išspausdinta. Jis rašė lietuvių kalbos šaknų žodyną, kurio nebaigė, ir buvo pirmasis lietuvių kalbininkas, kuris domėjosi lietuvių kalbos ir sanskrito santykiais. Jis taip pat labai daug prisidėjo prie Antano Juškos leksikografijos ir tautosakos veikalų rengimo, redagavo Antano Juškos lietuvių-rusų-lenkų kalbų žodyną. Kas buvo šis žmogus?

Vertinimas

2. Šis žurnalas yra bendrinės lietuvių kalbos žurnalas, ėjęs 1933–1944 m. Kaune, kurį leido būrelis lietuvių kalbos mėgėjų, o nuo 1935 m. juo ėmė rūpintis Lietuvių kalbos draugija. 1958–1968 m. šis žurnalas leistas Čikagoje JAV lietuvių bendruomenės rūpesčiu. 1990 m. jis buvo vėl imtas leisti Vilniuje, kur publikuojamas iki šių dienų. Vienas svarbiausių žurnalo tikslų – ugdyti lietuvių kalbos kultūrą, dirbti lietuvių kalbos norminamąjį darbą. Be straipsnių apie lietuvių kalbą, žurnale skelbiamos įvairių leidinių recenzijos, lituanistinių leidinių ir renginių apžvalgos. Koks tai žurnalas?

3. Ši kalba Lietuvoje pradėta vartoti XIII–XIV a., kai susikūrus Lietuvos valstybei į jos miestus pradėjo keltis pirkliai ir amatininkai. Didikų šeimose, be kitų kalbų, buvo mokoma ir šios kalbos. XVI–XVII a. šia kalba kai kurių Lietuvos miestų bažnyčiose buvo laikomos pamaldos. Nemažai šios kalbos skolinių yra patekę lietuvių kalbos, ypač vakarines, tarmes, o dalis skolinių (pvz., amatas, budelis, kunigas, pinigas) įsitvirtino ir bendrinėje lietuvių kalboje. Kokia tai kalba?

4. Šis žodynas laikomas svarbiausiu XX a. lietuvių žodynu. Jo rengimo pradžia laikytina 1902 m., kai Kazimieras Būga pradėjo tvarkyti žodžių rinkinius, rašyti žodžius į atskiras korteles, kurios buvo šio žodyno kartotekos pradžia. Šis žodynas baigtas leisti 2002 m., kai išėjo jo 20 tomas. Žodynas apima lietuvių kalbos žodžius nuo pirmųjų rašytinių šaltinių iki dabartinės šnekamosios ir raštų kalbos. Koks tai žodynas?

Vertinimas: 0 (atsakymas neteisingas), 1 (atsakymas iš dalies teisingas, bet netikslus arba nebaigtas), 2 (atsakymas teisingas)

Suma:

Lietuvių gimtosios kalbos ir literatūros olimpiada Lietuvos ir užsienio lietuviškų mokyklų mokiniams

Miesto (rajono) etapas

9-10 klasės

2020 m.

Mitologija niekuo nenusileidžia Biblijai, baltų mitologija yra toks pats pirminių pasaulio gaivalų, pasaulio sukūrimo ar tapsmo suvokimas. Taigi, baltiškų archetipų ieškojimas mums buvo sykiu ir bėgimas, pasitraukimas nuo tradicinių klišių, formų ir stereotipų. Tai buvo maištas, kuris, kaip kad ir visi maištai, baigiasi, įsilieja į bendrąjį, visuotinį pasaulio maištą. Šiuo atveju nebijau pasakyti, kad visa pasaulio kultūra yra maištas prieš aukščiausiojo nustatytą tvarką, prieš gyvenimą ir mirtį, nebūtį ir išnykimą. Čia visų pradžios ir pabaigos. Nei aš pats, nei mano karta nieko naujo neatrado. Tam tikrose aplinkybėse, laiko gniaužtų spaudžiama jina tik savaip gelbėjosi, savomis, tuo pačiu ir savo protėvių akimis žvelgė į pasaulį.

Sigitas Geda

Parašykite rašinį tema:

„Kuo man įdomus baltų mitologijos pasaulis?“

Kurdami rašinį pabandykite:

- pasamprotauti apie tai, ar gamta ir aplinka yra istorijos liudininkė;
- pasvarstyti, ar jūsų gyvenamoje aplinkoje (gamtoje, architektūroje, žmonių papročiuose) pastebite praeities, jos mitologijos, sakralumo ženklus;
- prisiminti, kokie lietuvių literatūros kūriniai įprasmina dvasinį žmogaus ryšį su istorija ir gamta.

Rašinio apimtis: nuo 250 iki 300 žodžių.

Pastaba: šiai užduočiai skirtos 2 valandos, todėl galima rašyti juodraščius. Vertinamas bus tik švarraščio variantas.

Vertinimo kriterijai

- Kalbos taisyklingumas: rašyba, skyryba, kalbos kultūra.
- Panaudotos žinios apie mitologiją, literatūrą.
- Pasakojimo rišlumas ir įtaigumas.

Vertinimas balais

- Kalbos klaidos (rašybos, skyrybos, kalbos kultūros): iki 5 klaidų (imtinai): **-10**; iki 10 klaidų: **-20**; iki 15 klaidų: **-30**; iki 20 klaidų: **-40**; iki 25 klaidų **-50**.
- Teksto mintis neaiški, tekstas chaotiškas arba skurdokas žodyno, žinių ir kūrybiškumo požiūriu, tekstas nebaigtas: **+20**; tekstas struktūriškas, nuosekliai vytoma tema, rūpinamasi žodynu, tačiau trūksta žinių ir kultūrinių argumentų, tema nušviesta blankiai: **+30**; tekstui netrūksta dalykinės informacijos, matyti aiškios pastangos kūrybiškai samprotauti, tačiau arba yra netikslumų, arba vientisos ir baigtos struktūros esė nesudaro: **+40**; tekstas yra originalus, tema išplėtotą kūrybingai panaudojant žinias ir asmeninę patirtį, dėstymo mintis sklandi: **+ 50**.

Maksimalus balų skaičius: 50

Lietuvių kalbos ir literatūros olimpiada Lietuvos ir užsienio lietuviškų mokyklų mokiniam

9–10 klasės

Rajono (miesto) etapas

2020 m.

ATSAKYMAI

I UŽDUOTIS

1. Pateiktos ištraukos iš atsiminimų (partizano Antano Kraujelio žmonos pasakojimas), lietuvių liaudies dainos (karo daina „Anksti rytą rytmetėlį“) bei padavimo („Bieso kelias“).
2. Atsakymai gali būti įvairūs. Akmuo laikomas pirmaprade pasaulėkūros medžiaga. Su akmenimis lietuvių tautosakoje yra susiję vaizdiniai apie vėles, pomirtines sielų keliones, jų buvimą akmenyse ar po jais. Lietuvių mitologijoje akmenys, ypač su dubenimis ar pėdomis, laikyti šventais, turinčiais įvairių galių. Buvo tikima, jog akmenys yra vietos, jungiančios mirusiųjų ir dievų pasaulį, žemės, dangaus bei požemio erdves. Šią ypatybę atspindi ir lietuvių tradicinis paprotys kapines aptverti akmeninėmis tvoromis.
3. Lazdynu Pelėdos slapyvardžiu pasirašinėjo dvi seserys rašytojos, Sofija Ivanauskaitė-Pšibiliauskienė (1867-1926) ir Marija Ivanauskaitė-Lastauskienė (1872-1957). Tai vienos pirmųjų lietuvių rašytojų moterų. Paragiuose jos rašė svarbiausius savo kūrinis, tapusius lietuvių literatūros klasika: „Ir pražuvo kaip sapnas“, „Prie pat dvaro“, „Motulė paviliojo“.

II UŽDUOTIS

1. Sieja žodis *dantis*. Frazeologizmai: *per dantį traukti* – pajuokauti, *dantis sukąsti* – nutilti, *dantis parodyti* – įgelti, įskaudinti, *dantis rodyti* – juoktis, šaipytis, juokauti, *danties nenulaikyti ant danties* – drebėti nuo šalčio, *dantį griežti* – pykti.
2. *Apklausinėti, rodyti, atsikelti, nulaikyti* – bendratis, *apsisukdami, negalėdamas* – pusdalyvis, *netinkamą* – (neveikiamosios rūšies esamojo laiko) dalyvis.
3. Šis. Atsakymai gali būti įvairūs: *šitas, šita, anas, ana, toks, tokia, šiokia, šitoks, anoks*.
4. *Prāgaras 3b, žmogėlis 2, gaspadōrius 2*.
5. Skiemenys: *-gi-, ap-, -si-, -ti*.
6. Asmenuojamųjų veiksmažodžių formos: *sukando, įskystų*.

III UŽDUOTIS

1. A. Antanas Baranauskas.
B. „Anykščių šilelis“.
2. A. Vincas Kudirka.
B. „Varpas“.
3. A. Ichokas Meras.
B. „Ties gatvės žibintu“.

IV UŽDUOTIS

1. Senovinė: senovė, šiaurietiška: šiaurietis (-ė), karališkas: karalius, bažnytinis: bažnyčia, naktinis: naktis, saulėta: saulė. Žodžiai: karalius, bažnyčia.
2. Kietieji priebalsiai: p, d, v, b, r.
3. Atsakymai gali būti įvairūs: auksakalys: daiktavardis (auksas) ir veiksmažodis (kalti), šimtmetis: skaitvardis (šimtas) ir daiktavardis (metai), senamiestis: būdvardis (senas) ir daiktavardis (miestas).
4. Dvibalsis ou. Tarptautiniuose žodžiuose.
5. Daugtaškiu. Atsakymai gali būti įvairūs: nori parodyti, kad mintis nėra baigta; nori pažymėti staigų perėjimą nuo vienos minties prie kitos; nori parodyti skaičiuojamų daiktų eilę.

V UŽDUOTIS

1. b) Kristijonas Donelaitis.
2. a) Maironis.
3. b) Motiejus Valančius.

VI UŽDUOTIS

1. Atsakymai gali būti įvairūs: kuršiai, žiemgaliai, sėliai.
2. Prūsų. Atsakymai gali būti įvairūs: slavų kalbų šeima, germanų kalbų šeima.
3. Pagal dvigarsių *an, am, en, em* ir balsių *a, e* tarimą.
4. Siekinys. Atsakymai gali būti įvairūs: uteniškiai, anykštėnai, kupiškėnai.
5. Baltarusijoje. Atsakymai gali būti įvairūs: ši šnekta yra lietuvių kalbos dalis; ši šnekta yra vakarų aukštaičių patarmės dalis; joje yra išlaikytų archajiškų lietuvių kalbos ypatybių; iš šios šnektos matomas slavų kalbų poveikis lietuvių kalbai ir kt.

VII UŽDUOTIS

1. Ši P. Klimo laiško aliuizija atspindi patirtas sovietinio laikotarpio lietuvių tremtinių ir politinių kalinių kančias Sibiro lageriuose. „Devintojo rato“ įvaizdis yra perimtas iš Dantės „Dieviškosios komedijos“. Šio kūrinio dalyje „Pragaras“ aprašomas pragaro, kuris krikščioniškoje pasauležiūroje yra nusidėjėlių nesibaigiančių kentėjimų buveinė, kančios. Pragaras yra suskirstytas į devynis vis sunkesnių kančių ratus, tad devintasis yra didžiausių žmogiškųjų kančių ratas. Dantė jame vaizduoja amžinajame lede įšalusiu išdavikų kančias.
2. Atsakymai gali būti įvairūs (D. Grinkevičiūtės atsiminimai „Lietuviai prie Laptevų jūros“, R. Šepetys romanai „Tarp pilkų debesų“ ir kt.)
3. a) Bronius Krivickas.

VIII UŽDUOTIS

1. Jonas Juška.
2. „Gimtoji kalba“.
3. Vokiečių kalba.
4. Lietuvių kalbos žodynas.